Твоят вестник - 3 в 1

АРДИНСКИ ГЛАС

месечно издание на общинска администрация и общински съвет - Ардино

година XIX, бр. 6 (191), ЮЛИ 2020 www.ardino.bg

ПРЕГЛЕД

Изет Шабан, кмет на община Ардино

Кметът инж. Изет Шабан:

Трябва да се научим да живеем в условия на пандемия

на стр. 5

Разпространението на короновируса е едно предизвикателство в общински, национален и световен мащаб, за което светът не беше подготвен. Въпреки това, Община Ардино в съответствие с правомощията и основните законови уредби предприе адекватни и своевременни мерки за неразпространението на пандемията. Сформираният Общински кризисен щаб заседаваше редовно и бяха предприети всички мерки за привеждане на състояние на карантина на връщащите се наши съграждани от чужбина.

ПРАЗНИЦИ В ЕПИДЕМИОЛОГИЧНО ВРЕМЕ

Десетки мюсюлмани се събраха на стадион „Юнак“ в Ардино, за да отбележат с празничен намаз свещения Курбан Байрам. Сред тях бяха кметът на общината инж. Изет Шабан, председателят на общинския съвет Сезгин Байрам. Мюфтията на Ардино Ерхан Реджеб, в своята проповед подчерта, че празниците са благословени дни, в които човещината между мюсюлманите и другите общности достига най-възвишената си точка.

в броя

Делови свят	2,5
Месецът	3
Редакционна поща	4
Разказ	11,12
Публичност	13,14
Детски свят	15
Поезия	16

Приложение на турски език - 7-12

ARDİNO'NUN SESİ

Kurban Bayramı namazı stadyumda kılındı

PROF. DR. TATARLI'NIN BULGİYE DÖN

Hak ve Özgürlükler Hareketi, Bulgaristan'ın siyasi yaşamında yeni arayışların odağı

Полезно приложение

НЕДЕЛНИК плюс

Здраве и дълголетие

АНКЕТА

Община Ардино внесе поредно искане в Министерството на отбраната за безвъзмездно предоставяне на терените и сградите на закритото поделение в Ардино. По актуализацията за публична държавна дейност казармените територии са около 70 дка площ, с 16 сгради и около 4 648 кв.м. застроена площ. За всички сгради са изготвени финансови обосновки, в съответствие с националното и европейско законодателство. Без забележки приетата преписка от дълго време „лежи“ в Министерството на отбраната. Но, отговор няма!? „Понастоящем състоянието на казармените сгради и прилежащите им терени са в окаяно състояние и представляват риск за урбанизираната част на град Ардино“, категоричен е общинският кмет инж. Изет Шабан.

В тази връзка разговаряхме с наши съграждани за бъдещето на бившето военно поделение в Ардино. Ето и част от техните мнения:

Емил МАРИНОВ:

Всички бивши стари казармени терени в страната вече са предоставени на съответните общини, за да се реализират. Искам да уточня, че точно на мястото на бившето поделение в центъра на Ардино се намира изворът на минерална вода, която в момента се използва за лечение в смолянското село Баните. Мисля, че при евентуално преотстъпване на терена на общината, там може да се направи проект за сондаж и да се направи хотел СПА център. Именно тогава ще има още повече развитие на туризма в региона. Ще се открият работни места! Ще идват туристи от различни краища на страната и чужбина.

Исмаил АЛИ:

Още от малък си спомням, че на мястото на тези казармени терени имаше ниви и няколко къщи на фамилията Хасан. Покрай тях имаше една пътека, която водеше към махала Ефендилер и Кушчулар. Те са били построени през 30-те години на 20-ти век. След 1944 година там се открива Трудово възпитателно училище и Оздравителна климатична гимназия за Южна България, където съм работил. Към края на 1967 г. и в началото на 1968 г. се откриха поделенията на Строителните войски, а по-късно на редовните. В началото на 90-те години те бяха закрити. Надявам се, както и в другите общини от областта, теренът на бившите казарми да се преотстъпи на община Ардино. А в бъдеще да се изградят модерен жилищен комплекс с детски площадки, както и социален дом за възрастни хора.

Хюсеин ЕМИНОВ - бай Георги:

Казармите в Ардино са построени през 1937- 38 година. От по-възрастните хора в града съм чул, че за изграждането им са били използвани местните жители, като всички мъже над 18-годишна възраст са били задължавани да работят ангария. Камъните за основите са били докарани на гръб от кариерата в кв. „Любовна чешма“. Моето мнение е, че Министерството на отбраната неотложно следва да предостави бившето военно поделение на община Ардино. Мисля, че особено сградата на Щаба, който е на много хубаво място в централния терен е едно изключително здание за бъдещ културен дом. Горната част на закритото поделение е отличен терен за изграждане на старчески дом или хоспис. А на мястото на старите здания, които вече почти са разрушени, да се построят жилищни блокове. Разбира се, че може да се възползва и от подземната вода под поделението и връх Карабурун.

Назиф САДЕТТИН:

Мисля, че крайно време е вече Министерството на отбраната да предостави имотите на закритото военното поделение в центъра на Ардино на общината. През 1965 г. бях учител в Оздравителна климатична гимназия, която се намираше в една от сградите на закритото военно поделение. С доброволния труд на ученици и учители тогава бяха доизградени терените им. Според мен, в това пространство в центъра на града може да има атракции, алеи, зелени площи, спортни площадки и други увеселителни места за отдих.

Халит СЕИДОВ:

Сградите в закритото военно поделение в центъра на Ардино се рушат от 30 години. Не се стопанисват и крият опасности за минаващите от там. Държавата трябва да вземе непременно решение за тяхната съдба. Или да се предостави на общината или да се продадат. Там могат да се предвидят лесно достъпни за хората заведения, магазини. Да има и паркинг за леки коли.

Сунай ХАЙРУЛОВ:

Закритото военно поделение от десетилетия не се поддържа и се превърна в сметище в центъра на красивия ни град. Особено през летния сезон там е рай за змии, комари и кърлежи, което безпокои много местното население. Мисля, че Министерството на отбраната в най-скоро време да предприеме мерки за съдбата на военния обект. Мястото е много изгодно за всички видове инвестиции. Например може да се изградят жилищни сгради, търговски център.

КМЕТСКА СРЕЩА

По време на юлската среща бяха дискутирани теми,

свързани с усложнената епидемична обстановка заради пандемията от коронавирус, кампанията за местни данъци и такси, уличното осветление в селата, състоянието на сградите и прилежащите терени на закритото поделение в Ардино.

„В последните дни, расте броят на заразените с COVID-19 в национален мащаб. Трябва да бъдем внимателни и отговорни и да покажем, че нещата са сериозни. Не трябва да се отпускаме, а да спазваме стриктно актуалните правила и мерки!“, заяви кметът инж. Изет Шабан. Той подчерта, че животът продължава и трябва да се работи. Кандидатствахме за финансиране пред Норвежкия фонд с проект за модернизация и въвеждане на мерки за енергийна ефективност в уличното осветление. Целта е да се спестят средства, които ще бъдат инвестирани в общинската инфраструктура.

По следваща тема от дневния ред градоначалникът информира, че в следствие на интензивните срещи очаква Министерството на отбраната да предостави безвъзмездно терените и сградите на закритото поделение в централната на града, защото в момента не се използват за държавни нужди, респективно се рушат. *„Това е място, което ще освежи и промени атмосферата на Ардино като град. Това го искаме категорично!“,* каза още общинският кмет.

Началникът на отдел „Местни данъци и такси“ Сейфи Местанов информира кметовете и кметските наместници за събираемостта на местните данъци и такси по населени места. Посочи, кои са над и под средното равнище за общината. Той припомни и приетите през 2019 г. промени в Наредбата за местни данъци и такси.

Кметовете и кметските наместници бяха информирани, че от 1 юли е започнало приемането на заявления-декларации за отпускането на целева помощ за отопление за предстоящия отоплителен сезон. Хората и семействата, нуждаещи се от този вид подкрепа, могат да подават документи в дирекция „Социално подпомагане“ в Ардино. Приемът на заявления ще продължи до 31 октомври 2020 г.

Работна среща

във връзка с разработването на План за интегрирано развитие на община Ардино през периода 2021 - 2027 г. се проведе в общинската заседателна зала. Консултантите проф. Валери Иванов, доц. Илия Копралев и Николай Енчев запознаха присъстващите със стратегическите цели, насоки и приоритети по изпълнението му. *„Община Ардино е една от първите общини в страната, които разработват План за интегрирано развитие. Нашата идея е да направим един реалистичен за изпълнение документ, който ще даде шанс на общината за планирано бъдещо развитие. Община Ардино може да се превърне в разпознаваема туристическа дестинация с реклами и привличане на инвестиции за туристическите обекти. Само с обединени усилия на всички можем да постигнем желания просперитет на община Ардино“,* споделиха консултантите.

Кметът на общината инж. Изет Шабан заяви, че планирането и визията за следващите седем години е от съществено значение за развитието на общината в средносрочен план във всички сектори от обществения живот.

С цел предпазване от амортизиране, местната власт организира пребоядисване на стълбовете за улично осветление в централната градска част, както и в парковете. Умоляват гражданите да съхранят направеното, като не лепят обяви и афиши на нерегламентирани места.

СТАРТ

Елиф Фаик и Юзлем Сюлейманова от Ардино, след дипломирането си, избраха да се реализират в родния си град. Елиф започна работа като ресурсен учител в Центъра за подкрепа на личностното развитие, а Юзлем като медиатор по проект в Центъра за ранна интервенция на увреждането.

МЛАДОЖЕНЦИ

Кметът на Горно Прахово Мехмед Мюмюн подписа и връчи удостоверение за граждански брак на младото семейство Нуршен и Бирол Керим. Той пожела на младоженците да съхранят топлината и уюта в семейното огнище.

ОТКРИТО ПИСМО

ДО КМЕТА НА ОБЩИНА АРДИНО Г-Н ИНЖ. ИЗЕТ ШАБАН

Hague БАШАРАН

• Предложение за ПИРО (План за интегрирано развитие на общината) през периода 2021-2027 г.
• Желаем да чуем ехото на гласа ни

В предизборната кампания през 2019 г. поставихме на вниманието на ръководството на общината основните проблеми на махала Буйновци (Делоллар). Получихме необходимите материали за откриване и използване на допълнителен водоизточник. По наше искане от общината бяха доставени в кметство Гърбище водосточни тръби, необходими за благоустрояването на пътя от с. Гърбище до махалата ни. За съжаление от 9 месеца тези тръби стоят в кметството. Поставянето им и доставянето на няколко самосвала баластра и чакъл може да стане с минимални разходи, без да затрудни бюджета. Изпълнението на тази дейност е от жизнено значение за нас. Тъй като с изключение на летните месеци този участък на пътя е почти неизползваем.

Дълги години поради липсата на улично осветление махалата ни беше потънала в тъмнина. В духа на нашите желания, благодарение на бързата, компетентна и човешка намеса на сегашния общински кмет този проблем успешно се реши.

Г-н Шабан, приемете нашите сърдечни благодарности!

За ръководството на общината и за нас гражданите от голямо значение е ПИРО 2021-2027 г. Много важна е синхронизацията на местното развитие както с регионалните изисквания, норми и нормативи, така и с новия програмен период на Европейския съюз. Именно затова искам да споделя някои значителни обстоятелства важни за развитието на цялостната инфраструктура на общината. От моя гледна точка има голямо значение: своевременно и адекватно планиране и програмиране на развитието на туристическите обекти по изискванията за програмния период на Европейския съюз; с много бързи темпове е необходимо развитието на транспортната достъпност и благоустрояването и на махленските пътища.

Човешкият фактор е най-мощният тласък за развитието на историческите и обществените процеси.

Избирането на кмета на общината г-н Шабан за зам.-председател на туристическата организация „Родопи“ и предложението му за включването на „Дяволския мост“ като архитектурно-културна ценност в списъка на ЮНЕСКО са важни крачки за по-нататъшното развитие на общината.

Освен 500 вековния архитектурен шедьовър „Дяволския мост“, с който се свързва пътя с Горнотракийската низина, за наша гордост има и други значителни туристически местности, които са свързани даже и с лечебните си свойства. Туристическият комплекс „Белите брези“ е единствената туристическа местност в Балканския полуостров с естествените бели брези, тракийското светилище „Орловите скали“, връх „Алада“, който се намира на 12 км. от Ардино.

Туристическата значимост и дивната природна красота на връх „Алада“ искам да свържа с развитието и повишаването на жизнения стандарт на махала Буйновци. Махалата ни е на 5 км от Ардино, може да се счита за квартал на Ардино. Най-основният проблем на махалата ни е крайно лошото състояние на пътя от с. Бистроглед до м. Буйновци. Поради тази причина почти не е възможно използваемостта на таксиметрови коли и на лични превозни средства. Макар и нуждата от необходимото асфалтиране е само 2 км. и 800 м., този проблем е свързан с материални разходи, които може би ще затруднят бюджета на общината ни. Ето защо, когато се обсъжда ПИРО 2021-2027 г. от името на всички заинтересувани от асфалтиране на пътя Бистроглед - Буйновци отправяме открита молба до кмета на общината г-н инж. Изет Шабан:

асфалтирането на пътя Бистроглед - Буйновци да се включи в ПИРО 2021-2027 г.

Реализацията да се осъществи през 2021 г. С тази реализация многократно ще се увеличи броят на посетителите на махалата особено през летните месеци, дори временно ще се повиши човешкия прираст на махалата и общината. С асфалтирането на пътя ще се реши и много важен екологичен проблем и др.

Още повече това направление активно се използва от Горско стопанство, Ловно дружество - Ардино и от туристите посетители на вр. „Алада“. Поради това че този участък е част от пътя Ардино - Алада многократно увеличава значимостта и необходимостта от асфалтиране. Според нас, най-високият връх в Източните Родопи е важна предпоставка за развитието на туризма в местен, регионален и в национален мащаб.

Уважаеми г-н Шабан, този проблем е от важна жизнена необходимост и очакваме вашия човешки подход за решаването му. Вярваме и разчитаме на вашата компетентност и човечност. Смятам, че молбата ни ще бъде удовлетворена . Десетилетия наред в-к „Ардинския глас“ беше наистина наш глас. Сега чрез страниците на вестника и с решителността на кмета на общината г-н Шабан желаем да чуем ехото на гласа ни.

С поздрав,
Надие БАШАРАН

Кметът инж. Изет Шабан:

от стр. 1

Трябва да се научим да живеем в условия на пандемия

Нашата община бе една от първите общини в страната, която посрещна предизвикателството да лекуват двама болни пациенти, заразени с коронавирус. В общинското лечебно заведение успяхме да организираме лечението на двамата заразени пациенти, въпреки напредналата им възраст и странични заболявания. Организира се благотворителна дарителска кампания за събиране на средства за борба с COVID-19. Направени бяха десетки финансови и предметни дарения от граждани, фирми и сдружения.

Искам да изразя най-сърдечните си благодарности за съпричастността и подкрепата към всички дарители, които в борбата с коронавируса COVID-19 изразиха своята социална отговорност и се включиха в дарителската инициатива.

За да бъде намален рискът от разпространение на коронавируса и да бъде опазено общественотоздраве, беше извършена дезинфекция на публичните места с най-голямо струпване на хора, както и на обществените сгради. Още в първите дни на обявеното извънредно положение бяха осигурени лични предпазни средства - маски и ръкавици за всички лица от рисковите групи, служители от общинската администрация.

По одобрен социален проект, финансиран от новосъздадения фонд „Обединени срещу COVID-19“ бяха осигурени на 150 души от най-уязвимите групи от най-отдалечените населени места от общинския център трайни хранителни продукти в пакети, както и дезинфектанти за противоепидемични мерки.

Неочакваната пандемия даде негативно отражение във всички сфери на обществения и икономически живот.

С решение на Общинския съвет бяха облекчени и просрочени местните такси. Отменени бяха местните такси за ползване на общински терени и помещения, тъй като същите през този период не развиваха дейност. Породи се потребност от извършване на допълнителни непредвидени финансови разходи за медицинска помощ и в местната многопрофилна болница за активно лечение. Сега, през летните месеци, мобилизирахме усилията си за събиране на местните данъци и такси.

Пандемията предизвика и финансови загуби за малкия и среден бизнес, което индиректно се отрази и на социалния статус на населението. Като кмет на община Ардино съм се старал да не се нарушават изконните човешки права и ограничения. За целта не съм издавал допълнителни заповеди в тази насока.

Приетият общински бюджет за тази година е балансиран и обхваща всички сфери, дейности и населени места. Продължава обаче тенденцията все още за прехвърлянето на правомощията на общините, без да има необходимото финансиране. Такъв е случаят с изменението на Закона за ветеринарно-медицинската дейност, Закона за предучилищното и училищното образование и други.

Пандемията оказва влияние и на посещаемостта на туристическите обекти на територията на община Ардино.

Първоначално посещаемостта до туристическите обекти на територията на общината бе ограничено, но впоследствие беше облекчен режимът за посещения. Понастоящем се наблюдава оживление на посетители към Дяволския мост, Орловите скали, туристическия комплекс „Белите брези“. В тази връзка с решение на Общинския съвет за улеснение на туристите, които посещават туристическите обекти - Дяволският мост, тракийското светилище „Орловите скали“ и Общинския музей е изменена Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на територията на общината. За посещение на Дяволския мост, тракийското светилище Орловите скали и Общинския музей посетителите в рамките на един ден могат да заплатят комбинирана входна такса в размер на 5 лева. Ученици, пенсионери и лица с трайни увреждания заплащат комбинирана входна такса в размер на 2 лева. А за деца до 7-годишна възраст не се заплаща такса.

Наши съграждани, които всяка година се завръщат по домовете си, но тази година поради пандемията бяха възпрепятствани. Същите полагат грижи за градините си, за жилищните сгради. Дават оживление във всички населени места през летните месеци. Една немалка част от нашите съграждани ще подменят през 2020 г. и личните си документи за самоличност.

Трябва вече да свикнем и да умеем да живеем в условия на пандемия с предприемане на необходимите противоепидемични мерки.

ОПАЗВАНЕ

Община Ардино ремонтира беседките за отдих по пътя за туристическия комплекс „Белите брези“. Единият заслон се намира край чешма по главния републикански път за Кърджали, а другият - край прекия път от туристическия комплекс за Ардино.

Как да си купите стаж, ако не ви стига за пенсия

С Кодекса за социално осигуряване (КСО) са предвидени няколко възможности как хората да си купят стаж, ако този, който имат, не им стига, за да се пенсионират.

Стаж може да се купи за времето на обучение за завършено висше или полувисше образование, като няма значение дали са учили в редовна, задочна или вечерна форма. Важно е през това време да не са работили, а за жените - да не са ползвали отпуск по майчинство.

Стаж може да се купи и за времето на докторантурата, определено в нормативен акт за лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“.

И третият вариант е до 5 години недостигащ стаж за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по общия ред.

Решилите да си купят стаж, трябва да знаят, че времето, за което са внесени осигурителни вноски, се зачита за осигурителен стаж от трета категория, като този стаж може да се ползва само при пенсиониране.

През 2020 година жените ще се пенсионират на 61 година и 6 месеца, а стажът трябва да е 35 години и 10 месеца. При мъжете са нужни навършени 64 години и 3 месеца и стаж от 38 години и 10 месеца.

Ако не им стига стажът, те също трябва да подадат заявление до НОИ, с което да поискат да им бъде продаден стаж.

А служителите на осигурителния институт преценяват точно колко време не достига и дават информация за точната сума на дължимите осигурителни вноски и реда за внасянето им.

Лицата внасят сумата на осигурителните вноски за своя сметка по банков път, като сумата се определя всяка година със Закона за бюджета и е процент от размера на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се. За тази година тя е 19,8% от минималния доход, който от 1 януари е 610 лева.

Така през 2020 г. за всеки месец недостигащ стаж ще трябва да се плащат по 120,78 лв. или с близо 10 лева повече спрямо миналата година.

Закупеният стаж се установява с удостоверение, което се издава от съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт.

Кога могат да ни извикат на работа в почивните дни

„Работно време“ е всеки период, през който работникът или служителят е длъжен да изпълнява работата, за която се е уговорил. Работната седмица е петдневна с нормална продължителност на седмичното работно време до 40 часа.

Нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа - чл. 136, ал. 1 и ал. 3 от КТ. Съгласно чл. 142, ал. 1 от КТ, работното време се изчислява в работни дни - подневно. В чл. 141 от КТ е предвидено, че когато характерът на производствения процес налага, работата в предприятието се организира на две или повече смени. При подневно отчитане на работното време и при работа на смени, чиято нощна продължителност на работното време е по-малка от тази на дневното, трудовото възнаграждение, заработено по трудови норми, се увеличава с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време - чл. 9, ал. 1 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.

В Правилника за вътрешния трудов ред се определят началото и краят на работния ден, редът за редуването на смените, почивките по време на работа, редът за отчитане на работното време, времето на задължително присъствие в предприятието, когато е уговорено променливо работно време, времето за хранене на работниците и служителите в производства с непрекъсваем процес на работа и в предприятия, в които се работи непрекъснато, както и други въпроси, свързани с разпределението на работното време и организацията на работа в предприятието.

Почивните дни не се включват в графика по подневно изчисляване на работното време. Съгласно чл. 153, ал. 4 от КТ за положен извънреден труд в двата дни от седмичната почивка при петдневно изчисляване на работното време работникът или служителят има право на освен на увеличено заплащане на този труд и на непрекъсната почивка през следващата работна седмица в размер не по-малък от 24 часа. При подневно отчитане на работното време трудът, положен в почивен ден или на официален празник, се заплаща като извънреден труд по реда на чл. 262 и чл. 264 от КТ.

Следва да имате предвид, че според чл. 152 от КТ работникът или служителят има право на непрекъсната междудневна почивка, която не може да бъде по-малка от 12 часа.

Съгласно чл. 153, ал. 1 от КТ при петдневна работна седмица работникът или служителят има право на седмична почивка в размер на два последователни дни, от които единият е по начало в неделя. В тези случаи на работника или служителя се осигурява най-малко 48 часа непрекъсната седмична почивка.

Д-р Тодор КАПИТАНОВ - юрист, национален секретар на КНСБ

ARDİNO'NUN SESİ

• Temmuz 2020 •

Hazırlayan: Saffet EREN

YAŞAM

Kurban Bayramı namazı stadyumda kılındı

31 Temmuz 2020, Ardino "Yunak" stadyumu. Bu yılki Kurban bayramı da, koronavirüsün yayılmasını engellemek için uygulanan kısıtlayıcı önlemler altında kılındı. Çok sayıda müslümanın katıldığı toplu bayram namazına Ardino Belediye Başkanı İzet Şaban ile Belediye Meclis Başkanı Sezgin Bayram da katıldı. HÖH Parti Başkanı Mustafa Karadayı ve Eğridereliler Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Aydın Yılmaz'ın bayram tebrikleri gönülleri okşadı, bayram sevincini katladı.

PROF. DR. TATARLI'NIN DİLİYLE HÖH

Hak ve Özgürlükler Hareketi, Bulgaristan'ın siyasal yaşamında yeni arayışların odağı

Ben Sofya Üniversitesi Türk Filolojisi Bölümü' nden 1971 yılında mezun oldum.Türk Edebiyatı ve Türk Edebiyatı Tarihi derslerini hocam İbrahim TATARLI veriyordu. O zaman kırk kırk beş yaşlarında kıdemli bir okutmandı. Çok yoğun çalıştığı besbelliydi. Ders notlarının arasından sık sık fişler çıkarır, bize araştırıp bulduğu en yeni bilgileri kendi yorumu ile sunardı. Filoloji Bilimleri Doktoru unvanını Sovyetler Birliği Bilim Akademisi Doğuculuk Kurumu'nda Sabahattin ALİ'nin yaratıcılığı üzerine yaptığı incelemesiyle (monografi) aldı. Kanımca İbrahim TATARLI Bulgaristan Türklerinin yetiştirdiği ilk profesördür. Türkiye Cumhuriyeti dışında Osmanlı ve Türk kültürünü paleografiden edebiyata değin araştırıp inceleyen ve tanıtan bir başkası yoktur. Türk romanını Marksçı açıdan en iyi irdeleyen de odur.

Geçenlerde şair Ataol BEHRAMOĞLU bir yazısında Sabahattin ALİ'nin öykücülüğüne değinirken ilk kaynak olarak Prof. Dr. İbrahim TATARLI'yı göstermişti. Doğrusu ya bundan gurur duydum. Hocam efendi bir adamdır. Saygın bir kişiliğe sahiptir. O yıllarda onu çekemeyenler, yükselişini önlemek isteyenler de vardı. Koyu bir Bulgar milliyetçisi olan Emil STEFANOV bize "Edebiyat Bilimine Giriş" dersini veriyordu. "PLAMIK" dergisinde yayımladığı bir eleştiri yazısında (imza asistanına aitti), İbrahim TATARLI'yı yapıtlarıyla burjuva Türk milliyetçiliğini yaymakla suçlamıştı. Hocamın durumu Üniversite Parti Örgütü'nde görüşülmüştü. TATARLI hocamızın yetmiş seksen sayfalık bir savunma metni hazırladığını söylüyorlardı arkadaşlar. Biz, hocamızı görevden alırlar diye çok korkmuştuk. Suçlamalar yersiz ve dayanaksız bulundu. Hocamız Üniversitedeki görevini sürdürdü. Sağ olsun, sonraki yıllarda bize babalık etti.

Altmışlı yılların sonunda bize Türk Edebiyatının kapılarını açan hocamız bugün seksene ayak basmış, kendi alanında dünyaca tanınan saygın bir bilim adamıdır. Bir Türk gazetecinin, işlediği insanlık suçundan dolayı Hitler, Stalin

Devamı sayfa 8'de

PROF. DR. TATARLI'NIN DİLİYLE HÖH

Hak ve Özgürlükler Hareketi, Bulgaristan'ın siyasal yaşamında yeni arayışların odağı

Sayfa 7'den

ve Saddam ile aynı kefeye koyduğu Jivkov'un ülke yönetiminden uzaklaştırılmasından sonraki dönemde, İbrahim TATARLI yeni oluşan Hak ve Özgürlükler Hareketi içinde yer almıştır. Bu hareketin önderi olan Ahmet DOĞAN'a destek olmuştur. Yoğun bilimsel çalışmalarının yanı sıra politika ile de uğraşmış, Hak ve Özgürlükler Hareketi'ni tanıtan bir kitap yayımlamıştır. Sanırım bu kitabı Bulgaristan Türklerinin siyasal yaşamına ilgi duyanlar çok beğeneceklerdir. Kitabın adı: HAK ve ÖZGÜRLÜKLER HAREKETİ - Yurtta ve Balkanlar'da Demokrasi, İşbirliği ve Güvenliğin Etkin Faktörüdür.

Kitap Prof. Dr. TATARLI' nın etüt yazılarını içermektedir. Elime birkaç ay önce geçen bu kitap 2003 yılında Sofya'da basılmış olup, Hak ve Özgürlükler Hareketi'nin 15-16 Şubat 2003 tarihinde yapılmış olan Beşinci Ulusal Kurultayına hasredilmiştir. Kitap, Bulgarca ve Türkçe olmak üzere iki dilde yayımlanmıştır. Her iki dilde önsöz yerine Prof. Dr. İbrahim TATARLI'nın yaşam öyküsü verilmiştir. Toplam on bölümden oluşan kitabın Giriş'in de yazar Hak ve Özgürlükler Hareketini Bulgaristan Cumhuriyeti'nin temel siyasal güçlerinden biri olarak niteliyor. Bu siyasal oluşumu Bulgaristan Türklerinin Milli Kurtuluş Hareketi olarak tanımlıyor. "Bulgaristan Türklerinin Milli Kurtuluş Hareketi" adlı etüt yazısında Prof. Dr. TATARLI, BKP tarafından uygulanan "zorla özümleme"ye karşı Türklerin yoğun olarak yaşadığı Dobruca ve Varna'da Bulgaristan Türklerinin Milli Kurtuluş Hareketi adında

(BTMKH) illegal bir örgütün kurulduğunu ve kısa süre içinde tüm ülkeye yayıldığını anlatıyor.

Kitabın yazarı bir gerçeğin üzerinde önemle duruyor:

"BTMKH totaliter rejime karşı, insan hak ve özgürlüklerinin çiğnenmesine karşı, Türk ve diğer Müslümanların isimlerinin iadesi, din özgürlüğü, anadillerini serbestçe okuma ve öğrenme, azınlık kültürlerinin gelişimi uğrunda mertçe, sürekli ve cesaretli bir mücadele başlattı. Bu illegal tepki barışçıl yöntemlerle gösteriliyordu. BTMKH liderinin, örgütü her türlü terör eylemlerinden koruduğu bir gerçektir. Ahmet DOĞAN tarafından hazırlanan program deklarasyonunda totaliter rejime karşı mücadeleye "Silahsız mücadele" denmektedir. Bence de devlet terörüne karşı terör eylemleriyle yanıt verseydik dünya ulusları bizden yana olmazlardı.

4 Ocak 1990'da BTMKH üyeleri Varna İlinin Drındar köyünde bağımsız bir siyasal örgüt olan HÖH'ün temellerini atarlar. Otuz üç temsilcinin katıldığı kuruluş toplantısında Ahmet DOĞAN hareketin başkanı seçilir.

HÖH ün ilk kurultayı 26-27 Mart 1990'da Sofya'da yapılır. Bunu ikinci, çüncü, dördüncü ve beşinci kurultaylar izler.

HÖH'ün parti olarak temel ilkeleri nelerdir?

- Antikomünizm,
- Liberal Demokrasi,
- Hukuk Devleti,
- Serbest piyasa ekonomisi,
- Yönlendirilebilir sosyal devlet siyaseti,
- Hangi etnik grup ve dinsel topluluğun üyesi olursa olsun tüm yurttaşların hak ve özgürlüklerini savunmak.

Eski Cumhurbaşkanı Dr. J. JELEV HÖH'ü şöyle değerlendiriyor: "HÖH'ün varlığı ve sosyal sorumluluk politikası olmasaydı, Bulgaristan dramatik bir aşamadan geçecek, ayrıca toplum içinde ve azınlıklar arasındaki barış korunamayacaktı. Genellikle AGİT, Avrupa Konseyi, AB ve NATO'dan her zaman aldığımız en yüksek değer, Bulgaristan'ın geçiş döneminin eşine rastlanmadık niteliğidir. Bu ise, Bulgaristan'da Jivkov rejiminin Bosna'dakine benzer "soya dönüş", soykırım uygulamasıyla olanaksız olacaktı." (s.52)

Prof. Dr. İbrahim TATARLI kitabın öteki bölümlerinde HÖH'ün Millet Meclisi çalışmalarını ele almış. 39. Millet Meclisi seçimlerinden sonra HÖH'ün en büyük başarılarından biri yurdun ekonomik, politik, etnik ve dinsel sorunlarının ihtilafsız, barışçıl yoldan çözüm modelidir. HÖH'ün girişkenliğiyle yaratılan bu model dış ülkeler için en önemli politik ürünlerden biridir. Özellikle polietnik ve polikültür yapısı olan Balkanlar için bu çok önemlidir.

HÖH yeni arayışlar içindedir. BSP ve SDS'nin oluşturduğu politik sistem çağını yaşamıştır. HÖH, çok partili yönetim modelleri geliştirmektedir. Özellikle demokratik liberal güçlerin bir yönetim merkezi haline gelmesinin gereksinimini savunmaktadır.

HÖH'ün gerek yurtta, gerekse Balkanlar'da demokrasinin, yakın ve uzak ülkelerin arasında işbirliği, dostluk ve güvenliğin güçlü bir etken durumuna gelmesinde önderinin katkısı büyüktür. İbrahim TATARLI, sivil örgütlerin bu yöndeki girişimlerini göz önünde bulundurarak çok yönlü insan hakları ve özgürlük savunucusu Ahmet DOĞAN'ı Nobel barış ödülüne layık görmektedir.

Hocam İbrahim TATARLI'yı hem halktan kopmadığı, hem de Hak ve Özgürlükler Hareketine bulunduğu katkılarından dolayı kutlarım.

NOT: Bu değerlendirme yazısını ilk olarak 2005 Temmuz ayında "Tuna" dergisinde Prof. Dr. İbrahim TATARLI'nın 80. doğum yıldönümünü kutlamak için yayımlamıştım. İbrahim TATARLI beş yıl önce aramızdan ayrıldı. Bu nedenle yazıyı güncelleştirerek gazetemizin okuyucularıyla paylaşmak istedim.

Mehmet Ş. ÇAVUŞOĞLU

Sabahattin BAYRAMÖZ

GELECEK

"Mesudum!" diyemedim hayatımda bir zaman,
Her uygum yarım kaldı, bir şey beklercesine;
Bu yüzden ki, muhabbet, sevinç, arzu, heyecan,
Yıprattı gençliğimi, kurt gibi yercesine

İnandımsa insana kalbimi vermek için,
Sevdimse uzaklarda gerçeğe ermek için,
Yandımsa yüzyılımın çığırına girmek için,
Peşimdeydi her zaman beni izlercesine

Başarımda, suçumda, dostluğumda, kinimde,
En şerefli anımda en utançlı günümde,
Bir hayalet örneği beni gözlercesine...

Sabah doğdu, gün battı, dal yeşerdi, gül soldu,
Bütün açan arzular, neşeler benim oldu
Yine de gözlerim hep yolda, beklercesine;

Mecnun gibi Leyla'yı sever, özlercesine...

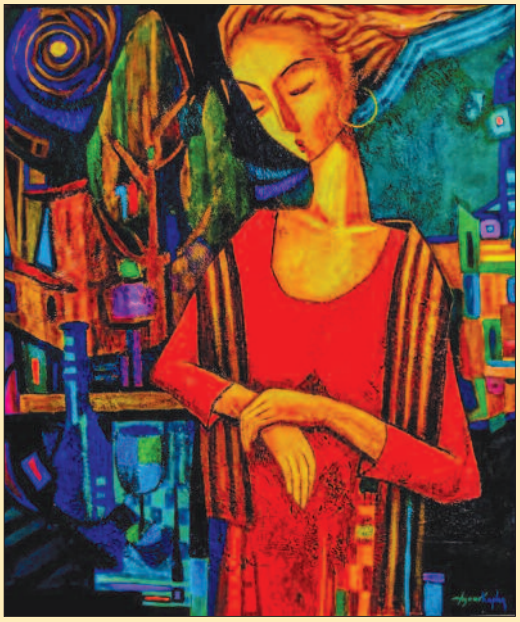
AYDINLIĞIMIZIN MARŞI

Bu aydınlık, karanlık bir gecemizden geliyor,
Sönmeyen bir fecir gibi uzanarak menzile.
Karşısında bütün kötü karanlıklar eriyor,
Bütün sönük duran kalpler gelerek birden dile.

Yarınların sırrı gizli, gücü gizli adında.
Bu aydınlık, ufku açık, bahtı açık emeldir
Bütün geçer ezgilerin acısı var yadımda.
En özlenen bahçelerden çiçek deren bir eldir.

Biz onunla bulduk dostlar mutluluğun hazzını,
Biz onunla gördük mavi sahillere sevgiyi;
Bütün seven insanların çarpan temiz nabzını,
Bütün yanan yüreklerde yer tutan bir duyguyu.

Bu aydınlık savaşlardan, zaferlerden geliyor.
Sönmeyen bir fecir gibi uzanarak menzile.
Karşısında bütün sinsi karanlıklar eriyor,
Bütün sönük duran kalpler geliyor artık dile.

BEKLEYİŞ
Ressam Aynur MAHMUDOVA

KARADİKEN

Karadiken deyince, insanın aklına çeşit çeşit, binbir türlü düşünceler gelir. İşte, ne bileyim, eline ayağına batan karadiken gibi düşüncesi olan insanlar; karadiken gibi göze batanlar; karadiken gibi gözükenler; kalbime karadiken battı dedirten, dokunaklı sözler ve daha neler neler... Benim içimdeki karadiken, benliğimdeki karadiken adeta bambaşka bir olgu ve varlık; güzel mi güzel, rengârenk, muhteşem; her gün bütün ihtişamıyla karşımda, ormanlarınfaki ağaç tepeleri, sanki masmavi semalara meydan okurcasına yükselmekte; her sabah, çevremde özgürce uçuşan kuşların cıvıl cıvıl ötüşüyle uyanabilmek harikulade bir sevinç kaynağı...
Bizim Karadiken tepesinedir bu övgülerim!
Atalarımızdan kalan tarihiyle, bugünüyle, mevcudiyetini yarınlara da taşıyacak olan bu büyük tepe, aslında iki ikiz tepecikten oluşuyor. Sabah seherinde bakmaya doyum olmuyor onlara. Ufuk alev alev yanmakta. İkizlerin tam ortasından, bir genç kızın göğsüne takılmış sarı altın gibi, şakıyarak doğuyor güneş...
Her yeni mevsimin, beraber getirdiği renklere bürünen Karadiken'in, hele yeşiline hiç doyum olmaz. Bir de vadiyi ikiye bölen bir gamsız ve kedersiz deresi var bu tepenin. Su şırıltısı aka aka, en sonunda Feride ve Yusuf'un Arda nehrine kavuşmakta... Vadisiyle, deresiyle, yeşiliyle, geyiğiyle, havası ve güneşiyle benim bu Karadiken tepesi!
Bazen, onlarca labirintli dağ patikalarında yürürken, içimden hıçkırarak ağlamak geliyor. O anlarda şükranla atalarımı anıyorum, sanki onların nasırlı ve yorgun elleri yüzümü okşamakta. Yamaç ve sırtlara, onların diktiği çam ağaçları arasından, güneşin ışın şeritleri süzülürken, ben ise bütün merhumların seslerini duyar gibi oluyorum. Ve o anda, iliklerime kadar sızan, acı bir ürperti geçer içimden...
Karadiken! Uzak ve yakın! Geçmiş ve gelecek! Biz bu dünyadan göç etsek bile, o gülümsemeye devam edecek.

Habibe AHMEDOVA

Halit Aliosman DAĞLI

İnsanın mizaçgir olarak ömür geçirmesi mümkün değildir. Eğlence, hele de gülmece konusunu gündeme getiren, hem güldürüp hem de düşündürücü nitelik taşıyan yazılar okuyucu tarafından merakla izlenir. Bazı insanlar meşgul oldukları işi gerektiği gibi yapamadıkları zaman toplumu rahatsız edici, kusurlu davranışlara başvururlar. Bu durumlar kimi sert, çokçası da şaka yollu eleştirici bir dille ilgi çeken gündem oluşturur. Böyle eylemlere karışan iş sahipleri o yöre sakinleri tarafından genelde dalgacı, işine hile katan "aynacı" denilen kişiler olarak bilinirler... Yanlış anlaşılmasın ha, ayna yapan veya ayna satan kimselerin konuyla asla ilşkisi yoktur. Olamaz da...

GEL DE GÖR

Bazı defa canım sıkılıyor mu sıkılıyor, niye saklayayım. Bana öyle geliyor ki, hep yan gözle bakıyorlar. Saymıyorlar, arayıp sormuyorlar. Neymiş sanki, bana kalırsa gene de sonu sonunda fasulye gibi nimetten saymam onları. Hiç hiç, ama hiç. Niçin diyeceksin. Zaten esamesi okunacak kişiler değillerdi vaktiyle. Tanımam mı ben onları; birinin sırtında abası yok, öbürünün, söylemesi ayıp olmasın, kıçında donu yok, kiminin külâhındaki yağ bir kazan pilav katıklayacak. Ezilirler, büzülürler önümde, yanımdan geçerken Hazreti Peygamber'imizin huzurundan geçer gibi parmakları ucuna basarlardı. Her zaman derlerdi ki bana, Esmanağa sen olmasan bizim günümüz, bizim halimiz ne olurdu acaba! Esmanağa seni bize yollasa yollasa Allah yollamıştır. Esmanağa valla sayende paşa gibi yaşayacağız. Esmanağa sayende semerimiz güneşe gelmeyecek hiçbir zaman. Yani diyeceğim Esmanağa şöyle, Esmanağa böyle. Koltuk verdikçe kabaracak adam da değilim, taşı ne kadar kaldırırsan un un olmaz, göcelik olur buna dikkat ederim her zaman. İltifatlardan vazgeçin de derdinizi daha çabuk söyleyin desem, onu da yapamam, yapamam çünkü bakarsın sağılır ineğin memesi kesiliverir.

Size ne diyeyim yani, bunların hepsi melaike gibi adamlardı. Yedikleri içtikleri ayda iki okka undu, ne olacak. Bundan ekmek mi yapacak, aş mı yapacak! Bahar yeşerdi mi önlerine birer önlük takar, çayırlara yayılır bütün gün ot toplarlardı. Çolukça çocukça böyle hem de. Allahtan gelene rızadan gayrı ne var, deyip diz çökerlerdi. Neyse günlerin birinde dediler ki, böyle böyle olmuş moskof alamanın iki ayağını bir pabuca sokmuş. Bizde de o zaman bu işleri annayan adam sadece muhtar. Çünkü sadece onun radyesi söyler. Akşamsı gider bir öğrenirim, dedim. Çünkü o zamanda bakkal çakalla uğraşmak kolay iş miydi! Tam çıkacağım evden, bir de bakarım davul sesi var. Yahu bu davul dedim ne ola, düğün dernek olsa, bugün Cuma, Allahın mübarek Cuma gününde düğün olmaz. Irmazan davulu filan desen o da değil. Irmazan davulı başka bir havada çalınır. O gene bunda makam bir şey yok, sanki bir tarafta yangın var da imdada çağırıyor. Her taraftan bütün köylü toplanmış. Ben de vardım yavaş yavaş yanlarına. Bir de bakarım Kara Adem, iki kalburu nasılsa bir yere eklemiş, davul deyip dövüp duruyor. Onun gene ömür boyu davuldan düğünden haberi olsa yüreğim yanmaz. Torbayı omuzladı mı bugün burdaysa, yarın orda, bütün gün dilencilik yapardı. Şimdi davul sırtında hem dövüyor, hem de yerinde fır fır dönüyor.

"Ne bu, dedim, allahın ak gününde..."

"Valla Esmanağa..."

Davul gürültüsünden konuşulanın da duyulduğu yok sanki.

"At şunu sırtından, dedim, adam gibi birki söz edelim."

"Dokunma..."

Sefte o zaman gördüm böyle insanın bana diklenişini, sefte ama.

Sonra baktım avcılar da ellerinde kara avlu süveni gibi tüfeklerle çatır çutur patlatıp dururlar. Ayaklarım suya erdi. Bütün işler dedikleri gibi olmuş. Beni aldı bir düşünce, aldı bir telaş. Böyle olacağını bilse adam kendine bir derman arar mıydı! Emme eninde sonunda Vatan Cephesi de olsa insanların boğazı yiyecek değil mi, Esmanağa gene Esmanağa kalacak demek. İlk zamanda gene de öyle oldu, daha yeşilden yakayı ele vermez oldular fakat. Ben çünkü tütün ekiminde başlar, tütün satımına kadar kim gelirse kapımdan boş elle döndürmezdim. Mesele iyilik yapmak değil mi; kimisi altın bırakır, kimisi kıymetli eşya bırakır. Eh borcunu vaktinde veremezse malum mu değil... Pazara mazara başvurmak yok, hak yemek, hukuk çiğnemek yok. İlle ve lakin davul dömbüldek sesinden sonra canlanmaya başladı bunlar. Asilik yapmaya başladılar. Oysa vaktinde ben olmasam pabuçlarını çamurdan çıkaramazlardı dünyalarda. Ne demiş adam, yap iyiliği bul kemliği. İşleri de ilerledi bir yandan. Şimdi bakarım Davulcu Adem'in ufak çocuğu agırmon oldu. Kimisi muallim, kimisi amir memur. Göregör dünyası, evlerini de yenilediler. Biri motor almış, ertesi gün bakarsın başkaları da motor üstünde gezmeye başlayıveriyor. Muhtarın radyesinden başka bir kimse radye sesi duymamıştı, şimdi bin türlüsü, televze mi derler ne, kino gösteren şey, onlardan da istediğin kadar. Hâlbuki bunların hepsi ilkyaz yağmurlarından evleri göçmesin diye dört tarafına dört direk çakar nöbette dururlardı. Sende varsa bende de olacak. Bu iyi bir yandan. İyi emme bir köyün ulusu, ileri geleni olacak, ona sorulacak, dirayetli adamı olacak. Burda öyle şey yok. Vaktiyle sorarlardı:

"Sen nerelisin?"

"Yamaç köyden."

"Nerde bu Yamaç köy?"

"Esmanağanın köyü."

"Haa tamam, tamam."

Benim adımı anmadan köylerini bile tarif edemezlerdi.

Geçende gelmiş o şey, Adem'in ufak çocuğu olacak agırmon, benim tarlayı ölçüyor. İşlenmiyen yerleri işleyecek olanlara dağıttılar çoktan ya, sanki bu toprak dedesinin dedesinden kalmış, öyle cesaretli, öyle yürekli. Hiç oralı olmadan:

"Babanın malı gibi adımlarsın" dedim.

Ağzı var dili yok, elleri arkasında gitti geldi, gitti geldi. Cebinden bir defter çıkardı yazdı çizdi. Sonra:

"Babamın değil de kimin?" diye sordu bana.

İnsanda hatır saymak olmadı mı, böyle olur. "Anayın gözünün" diyecektim az kaldı. Ve sonra aldı başını gitti. Amir de o memur da. Hemen sabah oldu mu çöküveriyorlar tarlaya, brigada mı, izveno mu, geçtikleri yeri bir güzel traşlıyorlar. Şenlenmesine gelince mektep çocuklarında bile mızıka. Gençler gene öyle, oyun mu ararsın, hüner mi ararsın. Benim yüreğimin yandığı sadece şu: İtaat kalmadı, itaaat!

Adımı anmadan köylerini tarif edemezlerdi. Şimdi gel de gör, gel de gör...

1970

ГАРДЕРОБЪТ

Христо КРАСИН
(1953 - 2020)

Разкрачен сред браздите, с ръце на кръста, с учудено и омазнено от машинното масло лице, той гледаше към царевичака и онзи странен гардероб между стеблата. В дъното, между редките клони на акациевите дървета мержелееше хлътналия на места покрив на стара сграда. Керемидите тъмнееха вишневи и прорасли с дребни лишеи и наперени треволяци със съсухрена вече шума.

Погледна към черната земя и му се стори, че ако постои още малко така, рохката пръст ще нахлуе в обувките, ще полази по глезените и ще го погълне. Тракторът кротко бръмчеше край него. Вдигнатият плужник потрепваше с ритъма на двигателя, а плуговете проблясваха хищнически на есенното слънце.

Направи крачка към машината, колкото да повдигне крака и да се освободи от онова поглъщащо чувство и пак загледа гардероба. Онова там наистина бе голям шкаф за дрехи и друга покъщнина и съвсем странно стърчеше между пожълтелите стебла. Полето зад гърба му бе пусто и изорано, а напред полека преливаше в леки възвишения. Стара планина се бе протегнала току от дясно, а сградата изглеждаше снишена в подножието ú. Дърветата, които я ограждаха заедно с двора, също изглеждаха нищожни под могъщите била на Балкана.

Ято гарвани се разкрещя наблизо. Те очакваха плуговете отново да се врежат в земята и пак да заскачат от буца на буца в търсене на изненадани червеи и буболечки. Качи се в кабината, включи на бавна скорост и потегли. В далечината екнаха гърмежи, а на хоризонта изплуваха няколко черни точки. Гарваните усетиха опасността и се вдигнаха към дърветата отвъд гардероба.

Тракторът бавно заобикаляше царевичака. Схлупената сграда постепенно израстваше. Очерта се и дворът отпред, осеян с големи и малки късове мрамор. Мъжът занемя и натисна спирачки. Знаеше, че тук някъде се добиваше камък за паметници и сигурно кариерата бе откъм хълмовете отпред. А този двор, нахвърлян със скални късове, му изглеждаше така необичаен, сякаш бе попаднал тук от някакъв друг свят.

Мраморите бяха с различна големина. Някои израстваха във форми и фигури, наподобяващи човешки. Други пък въобще не приличаха на каквото и да е или поне на неща, които да се срещат по света. Фигури на хуманоиди, които заприличваха на животински, както и различни форми на всякакви добитъци, изглеждащи почти човешки, населяваха двора. Силуети с дълги ръце, продълговати глави, огромни челюсти и невероятно обемисти задници стърчаха край къщата и оградата, която опасваше мястото. Фигурите бяха различни и с необясними измерения, появили се тук бог знае как. И край всичко това от царевичака в края на двора стърчеше онзи двукрил шкаф.

Гардеробът бе със съдран на места фурнир и олющен избелял лак. Изглеждаше над трийсетгодишен. Там, където трябваше да са ръкохватките на двете крила, бяха забити огромни пирони, извити, ръждясали и засукани като мустаци на шоп от Елин Пелин, Софийско.

Беше вперил поглед в това нещо, което някога е било луксозна мебел и се мъчеше да го свърже някак си със странните камъни в двора. Тогава долови, че в този застинал свят настъпва някаква промяна. Почувства, че го наблюдават и той инстинктивно се озърна. Нещо бе помръднало, за да замре веднага след това. Отново долови неясно раздвижване - бяха проскръцнали крилата на гардероба. После те полека се разкроиха и оттам излезе жена. Така се слиса, че без малко да изпусне спирачния педал.

Не можеше да бъде, беше почти сигурен, че му се привижда. Виденото наистина бе с фигура на жена, но тя навярно след малко щеше да се разсее, да изчезне в пространството. Чакаше объркан и раздвоен да види как онова там, дето му се показваше като човек, ще изчезне. Но жената си беше все така там. Притвори крилата на гардероба и се отправи към къщата. Докато я проследяваше невярващ на очите си, не забеляза тъмните отвори на двуцевката, които го бяха следили непрекъснато през парапета на верандата. Те сега бавно се изтеглиха назад, за да притихнат нейде в сенките на сградата.

От двора започваше широко дървено стълбище, което отвеждаше към просторна веранда на горния етаж. Жената се изкачи и преди да потъне в сянката, като че ли се извърна назад и погледна към него.

на стр. 12

от стр. 11

Или само така му се стори. Нямаше начин да не е чула бръмченето на трактора - бе спрял на крачки от гардероба. Пък и бледото слънце се отрази тъй в лицето ú, че той не можеше да си помисли нещо друго.

В полето отново отекнаха изстрели, този път по-близки. Гарваните се бяха смълчали в клоните на дърветата и по нищо не можеше да се разбере, че са там. Ловците приближаваха към подножието на хълма. Отпусна спирачки и продължи напред.

Браздата стигаше до хоризонта. Ако речеше да я изкара докрай, щеше да се върне на това място едва привечер. Пък и можеше да завали. Нямаше облаци, но горе засивяваше. Мъглявината щеше да се превърне в плътна пелена и да падне кратък дъжд. Даже не дъжд, а бледа роса, колкото да обере прахта и да замирише на земя. Приближи до самотното дърво, под което зеленееше кичур трева. Взе торбата с обяда и скочи от трактора. Ще се нахрани под сянката на акацията, а после ще реши накъде.

***

Вече свикваше с това бръмчене. Беше наблюдавал трактора, а когато онзи слезе от машината, придърпа към себе си двуцевката. Мястото бе откъснато от света и не се знаеше какъв тип е пришелецът. И при най-малкото усилие болката го сразяваше рязко и безпощадно. Тази ужасна болка започваше от кръста и пробождаше крака му надлъж, като с обущарско шило. Трябваше да направи няколко опита, за да се повдигне на лакти. Ще стиска зъби до счупване, но ще успее. Верандата беше широка и прохладата, която се спускаше откъм планината, разсейваше избиващата го горещина.

Тракторът се смаляваше в далечината. Примижа, а паренето под клепачите отново го просълзи. Сетне пое дълбоко въздух и го издиша рязко с надеждата, че болката ще отпусне тялото му. Подложи зад раменете си още една възглавница и през процепите на парапета се вгледа в онзи мраморен кръс, който наскоро бе започнал да дялка.

Жената не знаеше, че това е тя. А и той не ú бе казал. Тя не можеше да го разбере, защото главата бе все още само груб каменен кръс. Тялото пък никак не наподобяваше нейното. Бе сигурен, че това е тя, и той, за да скрие поне на първо време истината, започна от краката. Ходилата издяла широки и възлести. Така изглеждаха дълбоко вкоренени в земята. Като видя какво е изчукал за нозе, тя попита дали не си е наумил да пресъздаде нещо от античната елинска митология. Погледна я сериозно и ú отвърна с усмивка. Лицето ú помръкна - знаеше, че реагира така, когато той не искаше да ú каже нещо важно.

Бедрата си бяха чисто женски и тя дълго се кокори на това смешно съчетание между възлести ходила и нежни форми около кръста. Беше сигурен, че е предал вярно бедрата. Тя добре умееше да ги използва, когато ú бе потребно.

Спорът прерасна в кавга, когато изглади корема досущ като талпа. Тя бе категорична - това тяло не можеше да бъде вярно, освен ако си е наумил да изобрази някакъв изрод. А той само се усмихваше и водеше спора на ум.

Ако органите в тазобедрената част поне веднъж не са изпълнили функциите си, то и обемите следва да съответстват на това обстоятелство. Защо трябва да изопачава истината - така или иначе тя не му бе родила дете. По чия вина, него не го интересуваше. Но не искаше да ú го казва.

Гърдите остави малки, сякаш недоразвити, и тя дълго се смя на това чудовищно тяло. Оставаше главата, която засега бе само един груб каменен кръс. Ако не бе на легло, досега да я бе довършил. Обикновено кризите продължаваха до седмица. Вдървен на верандата, в поскръцващото походно легло, той мислеше за мраморите в двора и за пробожданията в крайниците, които все по-често го сковаваха.

Дъждът заваля ненадейно. Унесе се в дрямка, неспокойна и трескава. Иначе незначителни шумове, сега му се струваха тревожни и той често се стряскаше. Но двуцевката с унгарска оптика, която лежеше на гърдите, възвръщаше самочувствието му и той пак притваряше клепачи. Ситният дъжд шумолеше монотонно по короните на околните дървета и само гарваните нарушаваха този сънен ритъм, като скачаха от клон на клон, готови да отлетят при опасност.

Бръмченето на трактора нахлу внезапно. Разбра, че е спал и затова не е усетил повторното му приближаване. Повдигна се на лакти и видя тракториста на същото място. Разкрачен и с ръце на хълбоците, той сякаш се сращаваше със земята. Изглеждаше здравеняк. Видя и нея как влезе в гардероба, за да си свърши навярно някоя нужда. Забеляза и как на излизане бедрата ú се люшнаха някак си по-особено. Нагласи извъртяната си рокля и се изправи пред оня. Гледаха се един друг без да помръднат, като че ли вкаменени от внезапно нахлули мисли.

Пушката бе все още на корема му. Вдигна я и погледна през оптичния ú мерник към тях. Потният показалец залепна за спусъка, а гарваните, смълчани, приклекнаха по клоните. Мъжът свали едрите ръце от кръста си, извърна се и закрачи към трактора. Тя се олюля като разклатена от поривист напън на вятъра и пое след него. Дулото на двуцевката ги следваше неотстъпно дори когато се качиха в кабината и потеглиха. После се сведе надолу, отклони се встрани и мушката се изравни с гардероба. Сачмите с пукот разцъфтяха по олющения фурнир. Дулото трепна и се насочи към онзи мраморен кръс, който бе останал незавършен върху оформеното женско тяло. Сачмите се пръснаха със свистене в камъка. Разтревожените гарвани бяха отлетели. Извади празните хартиени патрони и зареди нови.

Тракторът се отдалечаваше. Когато отекнаха двата изстрела, намали ход. Двамата вътре се спогледаха мълчаливо. Бяха почти сигурни, че са стреляли ловците. Малко по-късно, когато се чу третият изстрел, и двамата не бяха сигурни в това.

Внезапно почина писателят Христо Красин. Поклон пред паметта му!

Протокол №9

Р Е Ш Е Н И Я

на Общински съвет - Ардино, приети на заседание, проведено на 16 юли 2020 г.

Р Е Ш Е Н И Е № 105

Общинският съвет - Ардино реши:

1. Упълномощава кмета на община Ардино да подпише Запис на заповед, без протест и без разноски, платима на предявяване в полза на ДФ „Земеделие" в размер на 112 527,38 лв. за обезпечаване на 100 % от размера на финансиране на разходи за ДДС върху заявения размер на авансово плащане - 562 636,90 лв. по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG06RDNP001-7.001-0084-C01 от 08.05.2019 г. по подмярка 7.2 Инвестиции за създаването или разширяването на всички видове по мащаби инфраструктура на мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони" за проект „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях в гр. Ардино", сключен между Община Ардино и ДФ „Земеделие".

2. Възлага на кмета на община Ардино да подготви необходимите документи за получаване на авансовото плащане по договор № BG06RDNP001-7.001-0084-C01 от 08.05.2019 г. и да ги представи пред ДФ „Земеделие".

Р Е Ш Е Н И Е № 106

1. Упълномощава кмета на община Ардино да подпише Запис на заповед, без протест и без разноски, платима на предявяване в полза на ДФ „Земеделие" в размер на 562 636,90 лв. за обезпечаване на 100 % от заявения размер на авансово плащане по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG06RDNP001-7.001-0084-C01 от 08.05.2019 г. по подмярка 7.2 Инвестиции за създаването или разширяването на всички видове по мащаби инфраструктура на мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони" за проект „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях в гр. Ардино", сключен между Община Ардино и ДФ „Земеделие".

2. Възлага на кмета на община Ардино да подготви необходимите документи за получаване на авансовото плащане по договор № BG06RDNP001-7.001-0084-C01 от 08.05.2019 г. и да ги представи пред ДФ „Земеделие".

Р Е Ш Е Н И Е № 107

I. Актуализира приетата с решение № 38 от 10.02.2020 г. на Общински съвет - Ардино програма за придобиване, управление и разпореждане с имоти - общинска собственост, като включва в списъка:

1. Неурегулиран поземлен имот с кадастрален № 2, находящ се в урбанизираната територия на с. Дядовци, с площ 834 кв.м., с трайно предназначение на територията: урбанизирана територия; начин на трайно ползване - индивидуално застрояване.

Р Е Ш Е Н И Е № 108

I. Открива процедура за продажба на имот - частна общинска собственост, както следва:

1. Неурегулиран поземлен имот с кадастрален № 2, находящ се в урбанизираната територия на с. Дядовци, с площ 834 кв.м., с трайно предназначение на територията: урбанизирана територия; начин на трайно ползване - индивидуално застрояване.

II. Упълномощава кмета на община Ардино да възложи на лицензиран оценител изготвянето на оценка за имота.

Р Е Ш Е Н И Е № 109

I. Приема пазарните оценки на посочените недвижими имоти, определени от лицензиран оценител и ги обявява за първоначални тръжни цени за продажба, както следва:

1. Поземлен имот с идентификатор 24788.12.669 по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Дядовци, одобрени със Заповед РД-18-289/01.02.2018 г. на изп. директор на АГКК, с площ 803 кв.м., с трайно предназначение на територията - урбанизирана; начин на трайно ползване - за друг вид застрояване.

Първоначална тръжна цена - 7 860.00 лв.

2. Поземлен имот с идентификатор 24788.12.670 по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Дядовци, одобрени със Заповед РД-18-289/01.02.2018 г. на изп. директор на АГКК, с площ 803 кв.м., с трайно предназначение на територията - урбанизирана; начин на трайно ползване - за друг вид застрояване. Първоначална тръжна цена - 7 860 лв.

3. Урегулиран поземлен имот II, с кадастрални номера 866 и 9027 от квартал 79 по ПУП-ПРЗ на гр. Ардино, квартал „Къпина", с площ 646 кв.м., определен за жилищно строителство. Първоначална тръжна цена - 8 400 лв.

II. Определя процедурата за продажба на имотите - публичен търг с явно наддаване.

III. Упълномощава кмета на община Ардино да организира подготовката и провеждането на търга, както и да сключи договори за продажба със спечелилите участници.

Р Е Ш Е Н И Е № 110

I. Дава съгласие за удължаване срока договорите за наем на общински нежилищни помещения за срок от една година, както следва:

- Договор № 9/01.08.2013 г. за наем на общинско нежилищно помещение - фризьорски салон, находящо се на Общински пазар - Ардино, месечна наемна цена 39.99 лв. без ДДС, считано от 01.08.2020 до 31.07.2021 година.
- Договор № 8/01.08.2016 г. за наем на общинско нежилищно помещение - магазин за плод-зеленчук, находящо се на Общински пазар - Ардино, месечна наемна цена 79.98 лв. без ДДС, считано от 01.08.2020 до 31.07.2021 г.

Наемните цени са съобразени с тарифата по чл. 28 от НРПУРОИ на община Ардино за определяне на наемните цени на 1 кв.м. за терени и помещения частна и публична общинска собственост, съобразно вида, предназначението и местоположението на имотите и по група наематели.

II. Упълномощава кмета на община Ардино да сключи анекси към договорите за наем.

Р Е Ш Е Н И Е № 111

I. Открива процедура за провеждане на търг с явно наддаване за отдаване под наем на части от имоти частна общинска собственост, както следва:

- Общинско нежилищно помещение (магазин за промишлени стоки), находящо се на Общински пазар - Ардино, с площ 12 кв.м., за срок от 3 години.

Първоначална месечна наемна цена 39.60 лв. без ДДС.

- Общинско нежилищно помещение (фризьорски салон), находящо се на Общински пазар - Ардино,

на стр. 14

от стр. 13

с площ 25 кв.м., за срок от 3 години.
Първоначална месечна наемна цена 82.50 лв. без ДДС.
II. Упълномощава кмета на община Ардино да сключи договора за наем със спечелилия търга.

Р Е Ш Е Н И Е № 112
1. Изменя и допълва решение № 37/10.02.2020 г. и решение № 38/10.02.2020 г. за изменение на стратегията за управлението на общинската собственост и годишната програма за разпореждане с имоти общинска собственост. Имот с идентификационен № 55124.21.608 с площ 43,343 дка, намиращ се в землището на мах. „Бойчева река“, с. Падина, определен като обект от първостепенно общинско значение се включва в годишния план за управление и разпореждане в изпълнение на стратегията за управление на общинската собственост.
2. Възлага на кмета на община Ардино да предприеме необходимите действия за изготвяне на подробен устройствен план на поземления имот с идентификационен № 55124.21.608 с площ 43,343 дка.

Р Е Ш Е Н И Е № 113
1. Изменя и допълва решение № 37/10.02.2020 г. и решение № 38/10.02.2020 г. за изменение на годишната програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост:
● Поземлен имот 55124.21.608, с. Падина, площ 43343 кв.м,
● Поземлен имот 00607.11.981, гр. Ардино, местн. „Мутаза йери“, площ 5723 кв.м.
● Поземлен имот 00607.11.38, гр. Ардино, местн. „Мутаза йери“, площ 801 кв.м.
● Поземлен имот 00607.11.39, гр. Ардино, местн. „Йолбашъ“, площ 2700 кв.м.
● Поземлен имот 00607.11.40, гр. Ардино, местн. „Ямач йолбашъ“, площ 2100 кв.м.
● Поземлен имот 80176.1.221, находящ се в с. Боровица, местността „Кабак баир“, площ 97 464 кв.м.
Имотите се включват в годишната програма за 2020 г. за разпореждане по чл.8, ал.9 от ЗОС и в изпълнение на стратегията по чл.8, ал.8 от ЗОС.
2. Упълномощава кмета на община Ардино да внесе необходимите документи до областния управител, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието, храните и горите и другите институции за придобиване на поземлени имоти с идентификатори: поземлен имот 55124.21.608, с. Падина, с площ 43343 кв.м,; поземлен имот 00607.11.981, гр. Ардино, местн. „Мутаза йери“, с площ 5723 кв.м.; поземлен имот 00607.11.38, гр. Ардино, местн. „Мутаза йери“, с площ 801 кв.м.; поземлен имот 00607.11.39, гр. Ардино, местн. „Йолбашъ“, с площ 2700 кв.м.; поземлен имот 00607.11.40, гр. Ардино, местн. „Ямач йолбашъ“, с площ 2100 кв.м. и поземлен имот 80176.1.221, находящ се в с. Боровица, местн. „Кабак баир“, с площ 97 464 кв.м.

Р Е Ш Е Н И Е № 114
1. Изменя и допълва решение № 37/10.02.2020 г. и решение № 38/10.02.2020 г. за изменение на стратегията за управлението на общинската собственост и годишната програма за разпореждане с имотите общинска собственост:
● Имот - частна държавна собственост - ПИ с идентификатор 80176.1.221, площ 97 464 кв.м., находящ се в с. Боровица, местност „Кабак баир“, се определя като общински обект от първостепенно значение и се включва в годишната програма за управление и разпореждане в изпълнение на стратегията за управление на общинската собственост.
2. Приема решение за безвъзмездно прехвърляне право на собственост върху имот - частна държавна собственост - ПИ с идентификатор 80176.1.221, площ 97 464 кв.м., находящ се в с. Боровица, местност „Кабак баир“ за трайно задоволяване на обществени потребности от местно значение при спазване на европейското и национално законодателство за ваканционно селище - къмпинг.
3. Упълномощава кмета на община Ардино да внесе необходимите документи до областния управител, министъра на регионалното развитие и благоустройството и другите институции за придобиване на имота.

Р Е Ш Е Н И Е № 115
1. Изменя и допълва стратегията за развитие на социалните услуги (2016-2020 г.) в раздел „Справка за идентифициране на картата за услуги предстоящи за откриване“ да се допълни с „Дневен център за деца с увреждания“.
2. Изменя годишния план за развитие на социалните услуги за 2021 г. в съответствие с чл. 36б, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане и допълва раздел „Социални услуги, които се предлага да бъдат открити, закрити или преструктурирани“ с „Дневен център за деца с увреждания“, с капацитет 10 деца, като делегирана от държавата дейност в сградата на „Центъра за настаняване на пълнолетни лица с умствена изостаналост“ в гр. Ардино, ул. „Чинар“, ляво крило, втори етаж.
3. Упълномощава кмета на община Ардино да внесе необходимите документи до изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане чрез Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - Кърджали.

Р Е Ш Е Н И Е № 116
Приема доклади за развитие на читалищната дейност за 2019 година, съгласно приложения, предоставени от председателите на народните читалища на територията на община Ардино.

Р Е Ш Е Н И Е № 117
1. Упълномощава кмета на община Ардино да участва в търгове за закупуване на машина за комунални услуги (събиране на отпадъци) за нуждите на общината, да подписва всички необходими документи във връзка с участието му в търговете и договора за покупко-продажба на машината за събиране на отпадъци.
2. Упълномощава кмета на община Ардино да осигури необходимите финансови средства в рамките на приетата план-сметка за такса битови отпадъци за 2020 г.

Р Е Ш Е Н И Е № 118
Приема информацията за ВиК инфраструктурата, планувани ремонти и проекти на територията на община Ардино за 2020 г.

Р Е Ш Е Н И Е № 119
1. Дава съгласие за продажба на общинско жилище, представляващо първи етаж от двуетажна масивна жилищна сграда, находяща се в гр.Ардино, ул. „София“ № 11, ет. 1.
2. Упълномощава кмета на общината да възложи на лицензиран оценител изготвянето на оценка на имота, след което да издаде заповед за прехвърляне на правото на собственост и да сключи договор за покупко-продажба.

Р Е Ш Е Н И Е № 120
Преобразува една щатна бройка в дейност „Транспорт, поддържане и ремонт на общинска собственост” от изпълнител „Шофьор на товарен автомобил” в изпълнител „Водач на багер”, без да се променя общата численост на структурата.

Р Е Ш Е Н И Е № 121
Отменя своите решение № 95 и решение № 97 от 18.06.2020 г.

Сезгин БАЙРАМ
Председател

*С пълните текстове на решенията можете да се запознаете в сайта на Община Ардино - **www.ardino.bg***

Димитрина АЛЕКСАНДРОВА, директор на детска градина „Слънце“:

НИЕ МОЖЕМ И ГО ПРАВИМ!

Обучаваме и възпитаваме подрастващите днес, за да бъдат достойни личности утре.

ДГ „Слънце“ е най-голямата предучилищна образователна институция, съхранила през годините духа на традициите и носеща заряда на новаторството и креативността в образователно-възпитателната дейност с най-малките граждани на община Ардино.

Образованието и възпитанието са отговорности, променящи се динамично и няма универсална рецепта, която да следваме по пътя на формиране на детската личност, както и няма отговори на всички въпроси, които се появяват пред „малкият човек“. В този труден и дълъг процес ДГ „Слънце“ изпълнява своята мисия с ясната визия, че всеки учител носи в себе си ключа на най-голямото тайнство - тайнството да обучава, възпитава, социализира и отглежда деца на възраст от 1 до 7 години, които да бъдат подготвени да посрещнат предизвикателствата на училището и живота.

В детското заведение работят добри специалисти, които непрекъснато усъвършенстват своята професионална компетентност и квалификация. Екипността е характерна черта в дейността ни и е мотивация за реализирането на педагогически практики, които биха могли да служат като модел за подражание.

Успехи в предучилищното образование се постигат само когато са ангажирани всички негови участници - деца, учители, директор, родители, помощник-възпитатели, медицински специалисти, обществеността и др.

Ние можем и го правим! Проектната дейност заема приоритетно място в образователно-възпитателния процес в ДГ „Слънце“, защото имаме възможност да обогатим и подобрим материално-дидактическата база, а наред с това постигаме и отлични резултати по отношение на формирането на знания, умения и компетентности у подрастващите за успешно поемане на „социалната роля“ ученик.

Гарант за високия професионализъм на екипа ни в педагогическия процес са извоюваните през годините многобройни отличия и награди за децата, учителите и директора на детската градина от общински, национални и международни конкурси и състезания!

Който не напредва всеки ден, всеки ден изостава. Конфуций

Димитър МИЛОВ
ПОЕТЪТ и РОДИНАТА

На Иван Есенски

На чаша вино вчера ни покани -
почерпи ни поетът и замина.
В родината си получава рани,
а ги лекува след това в чужбина.

Нима такава участ заслужава!
Нали с любов откърми свойто чедо,
родино. Ах, бъди ми жива, здрава!
Какво, че днес лицето ти е бледо.

За тебе хулна дума не изрече.
И с този жест синовен възхити ни.
За него си оставаш рана вечна,
която ще превързва той със химни.

Сега от никого не търси милост,
на всички болки станал вече кръстник.
А свърши ли небесното мастило,
ще пише по снега за теб със пръсти.

За теб более, не за свойта рана
във тази нощ по-черна от индиго.
Замина той - сърцето му остана,
ти с майчината обич превържи го.

Ще черпи пак, когато тук пристигне,
със отлежало пазарджишко вино...
А види ли сълза под твойта мигла,
от радост ще заплаче той, родино...

София МИЛЕВА
СЪБУДИ МЕ, КОГАТО...

Събуди ме, когато бездомните вкъщи се върнат
и всеки сирак се събуди с баща и със майка,
и Бог изцели всички болни от рак и безумие,
и за просяка някой богат отчупи от хляба си...

Когато мъже се родят от душата на Левски
и всяко момиче напомня за Райна Княгиня,
и там, на въжето, когато увисне обесен
престъпникът, който се гаври със дом и Родина...

Когато небето изтръпне от мойта молитва,
ще чакам на Ботев кръвта - като гръм да удари!
Събуди ме, когато децата ни спрат да умират
и за просяка някой богат отчупи от хляба си...

ПЕСЕН
Худ. **Камбер КАМБЕР**

Азиз ТАШ
ЧОВЕК НЕ ЗА ЧОВЕК

Предписахме на синовете на Исраил, че който убие човек не за човек или заради покварата му по земята, той сякаш е убил всички хора. А който спаси човек, той сякаш е спасил всички хора...
(Глава пета, знамение тридесет и второ от Корана)

За да не плаче мама
от години се преструвам, че съм жив...

Когато и да ме убият все си казвам:
„Заради покварата ми е“,
та да не би да ме обземе чувство за вина -
според Писанието, ако съм невинен,
ще погубя и убиеца и милиардите му жертви...

Падам по очи, за да не се спогледаме с убиеца...

А той ми казва:
„Убивам те, за да спася човек.“
Посочва зад гърба ми себе си
и се усмихва
сякаш е спасил не себе си, а всички хора.

Прав е - той поне не се преструва, че убива.

И разбирам,
че през всичките години
е убивал само себе си,
не мене;
че съм падал мъртъв
всеки път, когато са убивали човек не за човек,
а аз съм бързал да пробия слепоочието си
с куршум мълчание -
с надеждата оттам да изтекат
загърбените писъци за помощ...

За да не плаче мама
от години се преструвах, че съм жив,
но днес разбрах -
за да не плача
мама също се преструва, че е жива...

Чака ме да спра да се преструвам, че умирам...

Ардински глас
РАЗПРОСТРАНЯВА СЕ БЕЗПЛАТНО!
Отг. редактор: Саффет ЕРЕН
Репортер: Гюнер ШЮКРИ
Редакционен съвет
„Ардински глас“ е месечно двуезично издание на Общинска администрация и Общински съвет - Ардино
Координати за връзка с редакцията:
6750 Ардино, ул. „Бели брези“ № 29 • e-mail: ardino@abv.bg